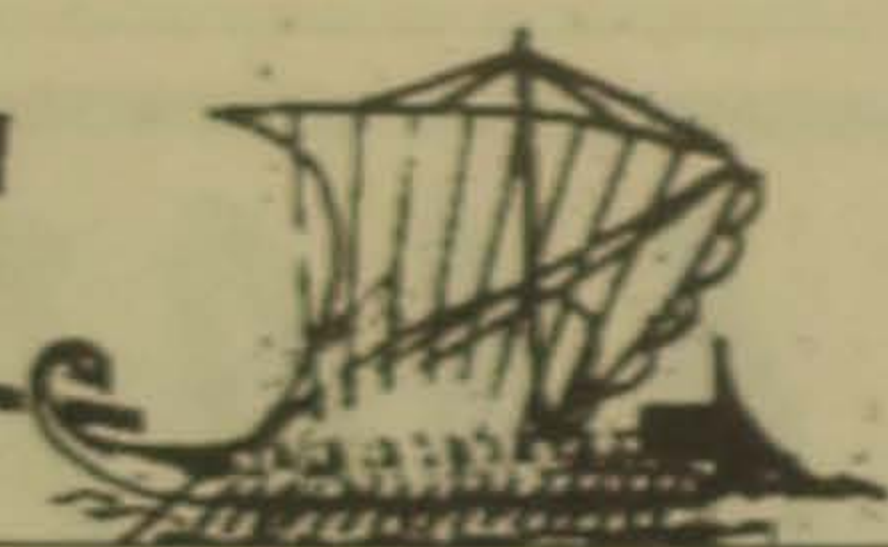


ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ



ΕΤΟΣ 15ο
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 142

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΜΑΡΤΣ - ΑΠΡΙΛΤΣ 2003
(ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ)

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Πραγματοποιήθηκε (13-4-2003) με επιτυχία η ημερίδα παράδοσης που αφορούσε τις αυθεντικές ποντιακές φορεσιές.

Διοργανώθηκε από την Εύξεινο Λέσχη, υπό την αιγίδα του Δήμου Βέροιας και είχε σαν στόχο να περιορίσει όσο το δυνατόν περισσότερο τις αυθαιρέσεις στο ντύσιμο των χορευτικών συγκροτημάτων κάποιων αδελφών Σωματείων.



Η επιτυχία της εκδήλωσης οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στην κυρία Λένα Καλλιζου, φιλόλογο - ερευνήτρια ποντιακής λαογραφίας, της οποίας η εισήγηση ήταν τεκμηριωμένη, παραστατική και πειστική. Την ευχαριστούμε θερμά για την τόσο πρόθυμη και αφιλοκερδή ανταπόκριση στην πρόσκλησή μας.

Ευχαριστούμε ακόμα από καρδιάς τους εκλεκτούς καλεσμένους μας, τα μέλη της Λέσχης, τους φίλους και το κοινό που μας τίμησαν με την παρουσία τους.

Συγκεκριμένα ευχαριστούμε: Τον εκπρόσωπο του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη μας, τους εκπροσώπους του Β' Σ.Σ., τον Αντινομάρχη και εκπρόσωπο της ΠΟΠΣ κ. Καραπαναγιωτίδη Κώστα, τον Δήμαρχο Βέροιας κ. Χρήστο

Σκουμπόπουλο, Νομαρχιακούς Συμβούλους κυρία Παπαϊωάννου Μαρία, Αρχοντάκη - Γεωργίου Βετα, Αντιδήμαρχο Βέροιας κ. Μαρία Τσαμήτρου - Καραχατζή, Δημοτικούς Συμβούλους Ουσουλιτζόγλου- Γεωργιάδου Χαρούλα, Δημόυλα Μίμα, Γουναρά Εμμανουήλ, Μιχαηλίδη Γιώργο, Δάσκαλο Δημήτρη, τον Πρόεδρο του Ενιαίου Φορέα Πολιτισμού κ. Γιώργο Τροχόπουλο. Ποντιακά Σωματεία και Συλλόγους: από την Παναγία Σουμελά τον εκπρόσωπο κύριο Παπαδόπουλο Παναγιώτη, Ποντιακά Σωματεία και Συλλόγους: Εάνθης, Επτάκωμος Σάντα, Πολίχνης, Αλεξάνδρειας και περιχώρων, Αμυνταίου, Πτολεμαΐδας, Θρυλορίου Κομοτηνής, Γ.Κ. Φωτιάδης, Άνω Ζερβοχώρι, Λυκογιάννης, Επισκοπής, Λευκαδίων, Νικομήδειας, "Η ΚΑΛΛΙΘΕΑ" Βέροιας, "Ο ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ" Πανοράματος, "Η ΜΙΕΖΑ" Κο-

πανού, Κρητικών, Βλάχων, "Η ΠΑΤΩΜΕΝΗ" Καλλιπεύκης και Ποντιακή Νεολαία Εάνθης.

Ακόμη ευχαριστούμε τους κατασκευαστές ποντιακών φορεσιών, τα Σούπερ - Μάρκετ "ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ", τα καταστήματα "ΒΑΙΝΑΣ" και τον Τοπικό Τύπο.

Η ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ ΤΟΥ "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ"

Του Γιάννη Μελετιδίου

Το μαύρο συναπάντημα με το Χάρο

Εναγγώνιο κι ολόπικρο εκείνο το κοντόβραδο της Κυριακής, της 13ης Απριλίου του 2003.

Ο Χάρος διψασμένος για νεανικό αίμα καρτερούσε με το κοφτερό δρεπάνι του, εκεί στα Τέμπη. Φτάνει, από την Αθήνα, το λεωφορείο με 49 εκδρομείς μαθητές - μαθήτριες της Α' τάξης του Λυκείου Μακροχωρίου στα Τέμπη. Κάνει γυρούσι ο Χάρος στο λεωφορείο.

Στηγμές σπαραχτικές. Κανείς δε μπορεί να φανταστεί τον πόνο που ακορπά ο Χάρος μέσα στο λεωφορείο. Απόγνωση!

Ο βοριάς βογγά. Φέρνει το θλιβερό μήνυμα της συμφοράς στα σπίτια των 21 δεκαεξάχρονων μαθητών - μαθητριών, που είναι: Ευαγγελία Γάτου, Περιστέρα Ουστά, Σταύρος Κανελλόπουλος, Χριστίνα Σταματέλου, Γιάννης Τριανταφυλλίδης, Δημήτρης Κοσμάκης, Κώστας Θαλαλαίας, Σάββας Παναγιωτίδης, Αθανάσιος Μαργαλιάνος, Γε-

ώργιος Μίτσας, Δημήτριος Σίγγας, Αναστασία Παυλίδου, Ευανθία Σταφυλίδου, Παναγιώτης Μουρατίδης, Ανδρέας Αθανασιάδης, Βασίλης Παπαδόπουλος, Ολγα Αγγελίνα και Ηλίας Τσολεριδής.

Το λυπηρό μαντάτο γίνεται καθολικό.

Σκληρή η μοίρα γι' αυτούς τους βλαστούς. Οι σκηνές είναι δραματικές. Ραγίζουν και οι πέτρες ακόμη. Τ' άστρα βουρκώνουν μαζί με την "πάσχουσα σελήνη". Τα δάκρυα της Παναγιάς πέφτουν μαργαριτάρια.

Τρέχουν οι μάνες, οι συγγενείς στο Χάρο, για να του δώσουν όλα τα καλά του κόσμου, για να πάρουν πίσω τα παιδιά τους. Όμως είναι παράξενος κουρσάρος ο Χάρος. Δεν παίρνει λύτρα, ούτε καταλαβαίνει από θρήνους και παρακάλια, από σπαραγμούς και δάκρυα. Είναι το μεγάλο

κι ασυγκίνητο αρπαχτικό της ανθρώπινης ζωής.

Στου κοπετού την ακμή ακούγεται το σπαραχτικό της μάνας μοιρολόγι. Φέρνει στο νου της το μοιρολόγι της Παναγιάς για τον Υιό και Θεό της, "που παρθεί τέκνον;" ή εκείνα της χαροκαμένης Πόντιας μάνας "Παιδί μ', π' εκπάστες;". "Ρίζα μ', ποιος θα στρών' και κομμάς σε εκείσον κόσμον;". "Άς επίγνα εγώ κι άλλο εμπροστά κι εστρωνα το κρεβάτι σ'...". "Πουλόπο μ', ντο εποίκες κι επόθωνες;". "Για πε μ' στο, να εφτάγ' στο κι εγώ πα κι αποθώνω".

Μάνα είναι και η Παναγιά. Εέρει από πόνο μάνας. Δείχνει στις χαροκαμένες μάνες τον κρεμασμένο, στο Σταυρό, Υιό της... Απόλυτη σιωπή...

Μονολογούν οι μάνες: Κάνε Μάνα Παναγιά, νάνα τριονταφυλλένια η στράτα των παιδιών μας.

Στο διάβα των παιδιών πέφτουν φτερά από λευκά περιστέρια. Η γλυκιά Μάνα Παναγιά, πλησιάζει τα παιδιά, τα αγκαλιάζει, τα φιλάει και τα παίρνει κοντά της στον Παράδεισο.

Άς είναι οι λιτές αυτές γραμμές ένα ταπεινό κεράκι στη μνήμη των αδικωμένων μαθητών - μαθητριών της Α' τάξης του Λυκείου Μακροχωρίου.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

1. Τη Σοφίας τα καρφία

Ο κωφόν ο Χραλάμπον τη Ποπαέρ ασό Παρτίν, πολλά νευρικός έτον, άμαν πολλά πα επίδεξος 'ς σ' όλα τη χωρί τα δουλείας και αές πα αβαράν καμμίαν κι εφίναν ότον να στέκ'.

Πάντα έλεγεν την γυναίκαν ατ την Κερεκήν:

-Χα αφορισμέν' αούτοι οι χωρέτ' τηδέν 'κι νουνίζνε. Είνας φέρμαι το κοβλάζ, ν ατς - λελεύω σε Χαράλαμπε για κάρφωσον αούτο, εξέβεν ο κώλος αθε, άλλε φερ' με το σκαφιδ'ν ατς, άλλε την κούφαν ατς, άλλε το λεγμετέρ' ν ατς και κανείς ατουν πα δύο καρδία κι φέρ'με. Αφς ντο 'κι παίρ' ατς παράδες, θ' αγοράζω και καρφία να καρφώνω τα καϊπανάδες ατουν.

Έναν ημέραν πα έρθεν τη Νανακέτσας η Σοφία.

-Πασιά Χαράλαμπε, λέει ατον, για χάϊτε κάρφωσον τη μαντρί μ', την πόρταν! Επεκαρφώθεν κ' ερούξαν έξ, τα πρόγατα μ'.

-Καρφία είεις, λέει ατεν ο Χαράλαμπον.

-Μετά γουρπιάν ις, Χαράλαμπε, καρφία πα έχω, λέει ατον η Σοφία, χάϊτε.

Αρ εσκώθεν, επαίρεν το σκεπάρ' ν ατ κ' επήγανε.

Η Σοφία έγκεν ατον τα καρφία, άμαν ντο καρφία! Πασλανεμένα και ζαρωτά. Ισαξεν τα ο Χαράλαμπον και σίτα μουρμουρίζ' ερχίνεσεν το κάρφωμαν.

Εντώκεν έναν κι' επήγεν εντώκεν τα' άλλο ενου-



Η ΜΑΤΣΟΥΚΑΤΣΑ 'Σ Ο ΚΡΕΝΙΝ

ράεν, τα' άλλο ετσακώθεν! Εξέβεν το αίμανα 'ς σο κηφάλ' ατ. Η Σοφία εξέρεν ατον κ' ερχίνεσεν ν' αομακρύν.

Άμαν ο Χαράλαμπον επαίρεν το σκεπάρ'ν ατ κ' ερούξεν από πίς 'ατς και εκουίζεν:

-Αφορισμέντσα, ανάθεμα και εσέν και τα καρφία σ'!...

Αοίκα, σ' σομμάτα σ' ν' εμπαινε...

Η μάρσα η Σοφία, ακόμα τρέχ!

2. Τη Δασόνας τα βάσανα

Πολλά παστρικέσα έτον η σχωρεμέντσα η Δασόνα. Ολεν την ημέραν φρίτσι - φριτς βρούτσου - βρούτς εσπόγγιζεν και εσίλευεν τα πατώματα.

Απ' έξ' ίντσαν έρχουντον τσαρούχα για γεμενία εφόρνεν, θ' εβγάλνεν άτα, κουντούρας αν έσαν εσπόγγιζεν άτα καλά - καλά. Με τα λερά αν έμπαινε η Δασόνα εμ εκλωσώριζεν άτον, εμ απές σον νουν ατς έλεγεν: (Να γαγγρούνταν τα ποδάρια σ').

Ονταν έρθεν ο καιρός ατς ν' αποθάν' έρθαν ας' στην γειτονίαν γυναίκ' να παραστέκ'ν άτεν. Οξουκές έβρεχεν και 'ς σα στράτας έσαν τσαμούρια.

Η Δασόνα σίτια εψυχομαχήνεν, ένοιξεν τα' ομμάπα τα, εποίκεν καϊμέτ, έτέρεσεν ολόγερα τα ποδάρια τοι γυναικίων και είπεν ατς:

-Εσ...εσ... εσ... εσπόγγξε τεν καλά τα πο... δάρια σουν;

Λεξιλόγιο

1. αλατζάς = πολύχρωμος
2. αλεσία = άλεσμα
3. αλέτρ = αλέτρι
4. αλιζω = αλατιζω
5. αλιμιδ = αλιμύρα
6. αλλάω = αλλάζω
7. άλλτς = άλλους
8. άλοτος = άλιωτος
9. αλυκά = αλυμρά
10. αλφαβίζω = συλλαβίζω
11. αλών = αλώνι
12. αμάθιγος = ασυνήθιστος

Ο ΠΥΡΡΙΧΙΟΣ ΧΟΡΟΣ (ΣΕΡΡΑ)

Δύο είναι τα στοιχεία του πυρρίχιου χορού (με όπλα), αι κινήσεις (φοραί) και αι χειρονομίαι (σχήματα).

Οι κινήσεις δεν διαφέρουν καθόλου από τις ασκήσεις που εκτελούσαν στα γυμνάσια και στις παλαιότερες παιδιά, έφηβοι και νέοι. Και οι χειρονομίες εξέφραζαν τα ψυχικά συναισθήματα. Από τον κατάλληλο χειρισμό των κινήσεων και των χειρονομιών, καθώς και από τη γοργή ή αργή εκτέλεση και από την αυστηρή ή μη αυστηρή αρμονία μεταξύ τους παράγονται τα διάφορα είδη χορών.

Κατά τον Πλάτωνα, οι χοροί ήσαν πολεμικοί, θρησκευτικοί και ειρηνικοί. Ο πυρρίχιος (ή η πυρρίχη) είχε σκοπό την προπαρασκευή των νέων στις στρατιωτικές υποχρεώσεις απέναντι τις Πατριδας και αποτελούσε την αρχαία μορφή της στρατιωτικής εκγυμνάσεως. Και εικόνιζε τις διάφορες φάσεις της μάχης. Χορευόταν ήσαν πάνοπλοι. Στην αρχή έκαναν ένα είδος παρελάσεως με στροφές στα πλάγια (έκνευσις), με οπισθοχωρήσεις (ύπειξις), με πηδήματα (εκπήδησις εν όψει) και με χαμηλώματα (ταπεινώσις). Ακολουθούσαν οι κινήσεις της επιθέσεως και στάσεις της άμυνας με τις συναφείς κινήσεις, δηλ. όταν ο πολεμιστής ρίχνει το ακόντιο ή το τόξο ή βυθίζει τη λόγχη στο σώμα του αντιπάλου. Όλες αυτές οι κινήσεις γίνονταν με ρυθμικά βήματα και με την κλαγγή των όπλων.

Ο πυρρίχιος χορευόταν είτε εναντίον εικονικού εχθρού, είτε και πραγματικού που τον υποκρινόταν άλλος χορευτής, ατομικά και ομαδικά.

Ο πυρρίχιος σήμερα Κρήτη λέγεται "πηδηκτός" ή "πεντοζάλη". Στην Αρχαιότητα χορευόταν σε όλες τις πόλεις της Ελλάδας. Οι "πυρριχιστές" στην Αθήνα, στην εορτή των Παναθηναίων, χωρίζονταν σε τρεις ομάδες, άνδρες, εφήβους και παιδιά.

Στην Κύπρο λεγόταν "πρόλις", στη Μακεδονία "τελεσία" ή "επικρήδιος", στη Θράκη "κλαβρισμός" κ.ο.κ.

Ο Ξενοφών στην "Κύρου Ανάβασις" μνημονεύει τον πυρρίχιον χορόν.

Ίδου και μια ωραία περιγραφή του ποντιακού πυρριχίου (Σέρρα) του Κωνστ. Παπαμιχαλοπούλου του "ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΟΝΤΟΝ" (το 1904):

"Αι κατά πάσας τας διευθύνσεις κινήσεις του σώματος, η στενή προς αλλήλους των χορευτών σύσφιξις, η βιαία στροφή των ποδών προς το δάπεδον, αι συσπάσεις των μυών του σώματος, η πανταχού εν είδει σπινθήρος μεταδιδόμενη μεταξύ των χορευτών συγκίνησης, ο ενθουσιασμός ο καταλαμβάνων τους θεωμένους, πάντα ταύτα προσδίδουν τοιαύτην αίγλην και τοσαύτην πρωτοτυπίαν εις το χορευτικόν σύμπλεγμα, ώστε ευκόλως δύναται πας τις να κατατάξη τον χορόν τούτον μεταξύ των διασημότερων ολοκληρου του κόσμου".

ΙΩΑΝΝΗ ΑΒΡΑΜΑΝΤΗ

Η ΤΡΑΒΩΔΙΑ Μ'

Αλλέον λόγος υστερνόν τ' εμόν η τραβωδία, ψης λάλεμαν απόμακρον, κάθουμαι και νουνίζω, ονόματ' αμνημόνευτα, δάκρεν αροθυμίας, δίχα λαρωμονήν βαθύν 'ς την κάρδα μ' μαχαιρέαν.

Ατό και ποίος εγροικά και ποίος θα δεβάξει;

Τα χρόνια ντο θα έρχουνταν ξένα ς' σον πόνον είναι, αλλόξενον ορμήνεμαν, αταίριαστον λαλίαν.

Εμπρα 'ς σον ουρανόν ντο στέκ'ς, πλάσμαν χωρίς μετόνιαν;

Κ' ελέπ'ς; Κρατείς ανθόκλαδα κ' εκείνα κι μαραινταν; Κερία και 'κι σβήνουνταν, λαμπάδας κι τελείνταν κ' η Ρωμανία το δεντρίν ανθεί και φέρει φύλλα.

Και τα ραχία πέραγκαιν και τα' επιδεβασέας, τα κρένερα τη παρχαρί κ' ελέπς έμπρου ς' σ' ομμάπα σ'.

Εικόναν και φωτόστολον, καταπρασιτισμένον, το πλέον Μάρτς' και μάραντα κι Απρίλ'ς μανουσασκέας.

Την τραβωδία σ' εγροικούν, ντο θέλ'ς να λες δεβάζ'νε.

ΗΛΙΑΣ ΤΣΙΡΚΙΝΙΔΗΣ

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός

Τηλ. (23310) 28.356 - Βέροια - ΤΚ 59100

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ

Οικονομολόγος - Συγγραφέας

Θουκυδίδη 2 - Τηλ. (23310) 25.282

Βέροια (ΤΚ 59100)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός

Τηλ. (23310) 28.356 - Βέροια - ΤΚ 59100

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

6 ευρώ

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΑΦΟΙ ΠΑΤΣΙΚΑ Ε.Ε.

ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 10 -

ΤΗΛ. (23310) 66.913 - 61.160

FAX (23310) 66.979

ΑΠΟ ΤΗ Ν.Α. ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΞΕΙΝΟ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ για τη γενοκτονία των Ποντίων



Εκδηλώσεις εθνικής μνήμης για τα θύματα της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού διοργανώνει η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ημαθίας και η Εύξεινος Λέσχη Βέροιας την Κυριακή 25 Μαΐου.

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων έχει ως εξής:

- Γενικός σηματολοισμός
- Φωταγωγή όλων των Δημοσίων Δημοτικών και ΝΠΔΔ Κατ/των
- 7.30: Θα σημάνουν πένθημα οι καμπάνες των εκκλησιών
- 8.00: Επαρση σημαίας
- 9.30: Παράταξη Στρατιωτικού αγήματος απόδοση τιμών μουσικής Β'ΣΣ, Τμημάτων Ποντιακών, Προσφυγικών Πολιτιστικών Σωματείων, σχολείων, Προσκόπων, Οδηγών στο χώρο προ του Ιερού Ναού Αγ. Αντωνίου.
- 10.00: Τέλεση μνημοσύνου χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βέροιας κ. Παντελεήμονος - ομιλία μέσα στο Ναό από τον Μιχάλη Γερασιμίδη, Γενικό Γραμματέα της Ευξεινίου Λέσχης Βέροιας
- 11.00: Πλατεία Νίκου Καπετανίδη Επιμνημόσυνη δέηση - χαιρετισμοί, κατάθεση στεφάνων. Δεξίωση στο χώρο της Πλατείας Ν. Καπετανίδη.
- 8.30 μ.μ.: Αντωνιάδειος Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών
- "Η Γενοκτονία κατά του Ποντιακού Ελληνισμού"
- Εισηγήτρια: Χαρά Γαλανού, Διδάκτωρ της Νομικής σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών
- 9.00 μ.μ.: Θεατρικό μονόπρακτο (Γενοκτονία - Ξεριζωμός)
- Επιμέλεια: Παρουσίαση από το χορευτικό τμήμα της Ευξεινίου Λέσχης Βέροιας
- Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης θα υπάρχει έκθεση βιβλίου και άλλου έντυπου υλικού.
- Μετά το πέρας της εκδήλωσης στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών θα ξεκινήσει λαμποδηφορία.
- Η είσοδος είναι ελεύθερη.

Εύξεινος Λέσχη Βέροιας ΕΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΕΡΓΟ

Όπως είναι γνωστό ο συμπολίτης μας Κώστας Φωτιάδης, Πανεπιστημιακός δάσκαλος, και μέλος της Ευξεινίου Λέσχης, ύστερα από κοπιώδη έρευνα σε επίσημα αρχεία ευρωπαϊκών χωρών, συγκέντρωσε άφθονο υλικό που αποδεικνύει περίτρανα την γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου από τους Τούρκους.

Ήδη οι πρώτοι από τους 14 τόμους του ιστορικού αυτού έργου κυκλοφορούν και πολύ σύντομα θα ολοκληρωθεί η έκδοσή του.

Περιττό να τονίσουμε πόσο επίκαιρο είναι το περιεχόμενό του όσο οι γενοκτονίες συνεχίζονται μέχρι σήμερα. Η διατήρηση της ιστορικής μνήμης είναι χρέος όλων μας γιατί διδάσκει και φωτίζει το δρόμο του μέλλοντος.

Αν είχαν αναγνωριστεί και καταδικαστεί διεθνώς όλες οι γενοκτονίες του παρελθόντος, όπως απαιτεί ο ποντιακός Ελληνισμός, τότε σίγουρα οι αντιστάσεις των λαών της γης υπέρ της ειρήνης θα ήταν πιο μαχητικές.

Να γιατί πρέπει να γνωρίσουμε τα μακάβρια γεγονότα της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου από το αξιόλογο ιστορικό έργο του Κώστα Φωτιάδη.

Όσοι ενδιαφέρονται και θέλουν να το προμηθευτούν ας επικοινωνήσουν με το γραφείο της Ευξεινίου Λέσχης από 10 π.μ. έως 2 μ.μ. τηλ. 23310 28356.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
Γιάννης Μιχαηλίδης
Ο Γ. Γραμματέας
Μιχάλης Γερασιμίδης

Οι Πόντιοι και το χρέος

Ο κ. Ιω. Σωπασής - Δανός (Ρέθυμνο - Κρήτης) γράφει:

Μεγάλο είναι το χρέος της ελεύθερης Ελλάδας προς τον Μικρασιατικό Ελληνισμό και ιδιαίτερα προς τους Πόντιους. (Λέγω ελεύθερης Ελλάδας, γιατί υπάρχει και η υπόδουλη Ελλάδα, κατ' άλλους "χρήμενες πατρίδες").

Οι Πόντιοι, ράτσα γνήσια ελληνική, είναι το δυναμικότερο και πιο ζωντανό τμήμα του μικρασιατικού Ελληνισμού.

Φιλοπάτριδες και Ακρίτες της ελληνικής βυζαντινής αυτοκρατορίας, μα και τώρα ακρίτες στα σημερινά σύνορα της Ελλάδας, εκεί που χτυπά η καρδιά του Ελληνισμού, στη Μακεδονία μας. Οι Πόντιοι λαός υπερήφανος, γενναίος, πολεμικός μα όχι φιλοπόλεμος, κράτησε ηρωική αντίσταση στην λαίλαπα της μικρασιατικής καταστροφής, μήνες ολόκληρους μετά τον ξεριζωμό του Ελληνισμού της Ιωνίας και της Σμύρνης.

Η γενοκτονία των Ποντίων από τους Τούρκους είναι κάτι που δεν έχει όσο θα έπρεπε ταισθεί, για λόγους ίσως πολιτικής σκοπιμότητας.

Όμως, η ιστορία ούτε πρέπει να πλαστογραφείται ούτε να αποσιωπάται για οιονδήποτε λόγο.

Οι Πόντιοι, όσοι γλίτωσαν από την καταστροφή, πέρασαν στην Γεωργία και από εκεί,ο μεγάλος Ελευθέριος Βενιζέλος στέλνοντας τον Νίκο Καζαντζάκη (ένα άλλο μεγάλο των γραμμάτων), τους έφερε στην ελεύθερη Ελλάδα και τους εγκατέστησε κυρίως στη Μακεδονία, πάλι ακρίτες και θεματοφύλακες του ελληνισμού.

Η αποστολή του Νίκου Καζαντζάκη στη Σαβιετική Γεωργία, το έτος 1924, για να μεταφέρει τους Πόντιους στην Ελλάδα, ήταν ίσως ένα συμβολικό των άρρηκτων δεσμών των Ποντίων με τους Κρήτες. Η φιλετική συγγένεια Κρητών και Ποντίων είναι έκδηλη στους χορούς, τα τραγούδια, τη φιλοξενία, την φιλοπατρία και το δυναμισμό Κρητών - Ποντίων.

Ο Νικηφόρος Φωκάς έφερε στην Κρήτη, μετά την απελευθέρωσή της από τους Σαρακηνούς, πολλούς Πόντιους και Θράκες, για να ενισχύσει τον πληθυσμό της νήσου, που είχε αποδεκατιστεί από τις σφαγές των Σαρακηνών.

Οι Πόντιοι λοιπόν αφού εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα και ξεπερνώντας σύντομα τις συνέπειες του ξεριζωμού και της προσφυγιάς, αναδείχθηκαν ένα από τα δυναμικότερα στοιχεία στον ελλαδικό χώρο, πάντα όμως έχοντας στη μνήμη και την καρδιά την αλύτρωτη ιδιαίτερη πατρίδα τους, τον Πόντο τον ελληνικό.

Σαν αναγνώριση της προσφοράς των Ποντίων στην νεότερη ιστορία και ανάπτυξη της χώρας, σπευδύνομαι και δια του τύπου στον πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας, εξοχώτατο κύριο Χρήστο Σαρτζετάκη και τον παρακαλώ να δει θετικά την πρότασή μου για καθιέρωση της ποντιακής φορεσιάς στην προεδρική φρουρά μαζί με τους Ευζώνους και τους Κρήτες.

Η ποντιακή φορεσιά στο Προεδρικό Μέγαρο είναι τιμή στο θεσμό της Δημοκρατίας μα ταυτόχρονα χρέος της πατρίδος προς τον ποντιακό ελληνισμό.

Ο πρ. Νομάρχης Γ. Γιαννόπουλος ευχαριστεί για την τιμή την Εύξεινο Λέσχη Βέροιας

Ευχαριστήρια επιστολή στο Δ.Σ. της Ευξεινίου Λέσχης Βέροιας έστειλε ο πρώην νομάρχης Ημαθίας κ. Γιώργος Γιαννόπουλος, για το τιμητικό δίπλωμα που του απένειμε η Λέσχη ανακηρύσσοντάς τον επίτιμο μέλος της.

Στην επιστολή αναφέρονται τα εξής:

"Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Δεν έχω λόγους να σας ευχαριστήσω (και δι' ημών όλα τα αξιότιμα μέλη της Ευξεινίου Λέσχης Βέροιας) δια την τόσο συγκινητική χειρονομία σας να μου αποστείλετε το τιμητικόν δίπλωμα επί τη ανακηρύξει μου ως επίτιμου μέλους της Λέσχης.

Ενωσα ιδιαίτερα χαρά από την φωτογραφία του μεγαλοπρεπούς και αρχιτεκτονικώς περπέχνου πνευματικού σας κέντρου, καθώς και από την βιεντοσκόπησιν της ωραίας εαυτίου εκδηλώσεώς σας.

Μεγάλη υπήρξε η συγκίνησής μου από το περιεχόμενον της ευγενεστάτης επιστολής με την οποίαν συνοδεύσατε το εντυπωσιακό δίπλωμα.

Συμμερίζονται τη χαρά σας για όσα ωραία και ευγενή και μεγάλα επιτελείτε και είμαι πεπεισμένος ότι ακένωτος θα είναι ο ζήλος σας δια την εν παντί περαιτέρω ανάπτυξιν του ήδη επιζήλου πολιτιστικού επιπέδου της αγαπημένης μου Βέροιας.

Παρακαλώ να διαβιβάσετε τα θερμά μου συγχαρητήρια προς τους καλλιτέχνας, οι οποίοι επιστόχησαν το δίπλωμα στην επίτιμον κυρίαν Βάσω Σιδεραποπούλου - Καραμήτσου, ως ζωγράφον και τον αξ. Κύριον Απόστολον Ιωσηφίδν, ως καλλιγράφον. Το κατέστησαν έργον τέχνης έναν αληθή πίνακα, κοσμοούντα και δια της εικόνας, όχι μόνον δια του τιμητικωτάτου περιεχομένου του.

Σας εκφράζω την ευγνωμοσύνην μου.

Μετά τιμής και χαιρετισμών
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ"

Η Ευξείνος Λέσχη Βέροιας συγχαίρει το σχολικό σύμβουλο της Α΄ Περιφέρειας Ν. Ημαθίας, κ. Φώτη Κουτσουπιά

Αγαπητέ μας Φώτη,

Όταν αγνοί, όταν άξιοι λειτουργοί, όπως εσύ, αναλαμβάνουν υψηλά καθήκοντα, ο λαός μας ανακουφίζεται και ελπίζει. Να γιατί μας ικανοποιεί η πρόσφατη επιτυχία σου. Τη θέση του σχολικού συμβούλου δεν τη ζητιάνεψες με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, την πήρες με το σπαθί σου και αυτό σε τιμά. Γνωρίζουμε την ασίγη φιλομάθεια και την σημαντική προσφορά σου εντός και εκτός του σχολείου. Στο βωμό της επιστήμης, στο βωμό των αθανάτων αξιών του οικουμενικού μας πολιτισμού, θυσίασες την προσωπική ζωή και τις κοσμικές απολαύσεις. Ήδη βιώνεις τη χαρά της δικαίωσης. Η δική σου χαρά είναι και δική μας.

Στάθηκες δίπλα μας σαν φίλος, σαν δημιουργικός συμπαραστάτης της Ευξείνου Λέσχης. Και δεν αρκέστηκες σ' αυτό, ταξίδεψες μέσα στον απέραντο ωκεανό της ποντιακής παράδοσης και γύρισες φορτωμένος μ' έναν θησαυρό γνώσεων. Τα βιβλία σου, εκτός των άλλων, αποτελούν πυξίδα ζωής για κάθε αναγνώστη. Σου οφείλουμε πάρα πολλά.

Απέκτησες μια ζηλευτή ταυτότητα. Όμως οι μεγάλες καρέκλες φθείρουν, συνήθως τα χρηστά ήθη. Ευχόμαστε να διατηρήσεις τις αρχές, την ανθρωπιά και την απλότητα σου. Η κοινωνία μας υφίσταται μύρια δεινά από μια μερίδα υψηλά ισταμένων. Έχουμε την πεποίθηση ότι, σαν αδέκαστος, σαν ανυποχώρητος οραματιστής όπως είσαι, θα συγκρουστείς με την αλλοπρόσαλλη πραγματικότητα. Βέβαια, θα πικραθείς, θα πονέσεις αλλά η μάχη αυτή για το καλύτερο αποτελεί την πεμπουσία του λειτουργήματος ενός αληθινού εκπαιδευτικού.

Σε συγχαίρουμε και πάλι ευχόμενοι από καρδιάς κάθε επιτυχία στη νέα σου αποστολή.

Με εξαιρετική τιμή
Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
Γιάννης Μιχαηλίδης
Ο Γεν. Γραμματέας
Μιχάλης Γερασιμίδης

Η Ρωμανία
κί' αν επέρασε
ανθεί και
φέρει κί' άλλο

ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΗ ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΠΟΝΤΙΟΥ!

Του κ. Ανδρέα Ελ. Ταταρίδη

Παρ' ότι έχουν περάσει αρκετές δεκαετίες από κείνον τον πρωτοφανή, στα παγκόσμια χρονικά, ξεριζωμό των Ποντίων (και του Μικρασιατικού βεβαίως!) από τις πατρογονικές εστίες των, εν τούτοις επιζώντες ξεριζωμένοι (ή και απόγονοι αυτών) εξακολουθούν ακόμη ν' ασχολούνται στην συγγραφή απομνημονευμάτων τους, χαρίζοντάς μας σχετικά βιβλία, όπου εξιστορούν με ενέργεια και πειστικότητα τα όσα δεινά κι αποτρόπαια υπέστησαν από τους Τούρκους.

Βεβαίως οι οποίοι επιζώντες ξεριζωμένοι, αυτής της κατηγορίας των συγγραφέων, είναι τώρα πολύ προχωρημένοι σε ηλικία, αλλά διατηρούν την μνήμη τους σε καλό σημείο κι έτσι η αφήγησή τους έχει μια λογική σειρά κι ένα επίσης λογικό τέλος.

Ετσι από την ανάγνωση τέτοιων βιβλίων βγαίνει αβίαστα το συμπέρασμα ότι οι - τότε - Νεότουρκοι έδρασαν κακουργηματικώς και ανάνδρως κατά των Ελλήνων του Πόντου και της Μ. Ασίας, βάσει προδιαγεγραμμένου σχεδίου, με σκοπόν την Γενοκτονία, δηλαδή την εξόντωση των υποδούλων Ελλήνων!

Κι' ακριβώς αυτή την φοβερή περίοδο της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου από τους Τούρκους αφηγείται στο βιβλίο του ο υπερήλικος συμπατριώτης μας κ. Χρήστος Ηλιάδης, απόστρατος πλωτάρχης του Π.Ν.

Αλλά το βιβλίο αυτό των 223 σελίδων, που φέρει τον τίτλο: "ΠΟΝΤΟΣ - ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ, όσα ενθυμούμαι από την περιπετειώδη ζωή μου" εξεδόθη κυρίως και αποκλειστικώς χάρη στο έμπρακτο ενδιαφέρον του κ. Πάνου Ηλιάδη, γιου του κ. Χρ. Ηλιάδη, το έτος 2002 από τις εκδόσεις "ΓΟΡΔΙΟΣ".

Φυσικά βιβλία σαν αυτό του κ. Χρ. Ηλιάδη, με τόση ζωντανή εξιστόρηση τόσων τραγικών γεγονότων εκεί στον Πόντο, έχουν δει το φως της δημοσιότητας πολλά, κατά διάφορα χρονικά διαστήματα, αλλά τούτη την στιγμή καλούμεθα, κατά κάποιον τρόπο, να κρίνουμε το βιβλίο του κ. Χρ. Ηλιάδη που έχουμε στα χέρια μας.

Δεν θυμάμαι ακριβώς πότε, αλλά προ αρκετών χρόνων είχα διαβάσει σε ποντιακό έντυπο κάποιες σελίδες του κ. Ηλιάδη, γύρω από τα δεινοπαθήματα του βίου του στον Πόντο κι' εδώ στην Ελλάδα, και μπορώ να πω ότι είχα μια πρόγευση του τι θα διάβαζα στο εν λόγω βιβλίο του!

Ωστόσο, έσκυψα με πολύ ενδιαφέρον κι' αγάπη στο πιο πάνω βιβλίο, το οποίο με συγκίνησε υπεράγαν το περιεχόμενό του. Πράγματι, τα όσα παραθέτει ο συγγραφέας μας για τα βασανιστικά κι απαίσια παιδικά του χρόνια στην ιδιαίτερη πατρίδα του Αχουρλή περιφέρειας Κοτυώρων και, μετά εδώ, ως προσφυγόπουλο, για να επιβιώσει και σταδιοδρομήσει προκαλούν, αν μη τι άλλο, αισθήματα συμπόνιας και συμπάθειας προς το πρόσωπό του από μέρους του αναγνώστη του. Διότι διαπιστώνει ο αναγνώστης του ότι ο κ. Χρ. Ηλιάδης, παρ' όσα υπέστη, παρ' ότι εστερήθη των γονέων του, αντιμετώπισε με χριστιανική καρτερία τα πλήγματα της Μοίρας, επέζησε, στάθηκε βοηθός σ' αδέρφια του, ορθοπόδησε, έκανε οικογένεια, εξασφάλισε σταθερή εργασία (στο Πολεμ. Ναυτικό) και όταν πια βρήκε τον χρόνο και το κουράγιο, δόθηκε πια με άνεση στην καταγραφή των απομνημονευμάτων του.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός για μένα ότι τον κ. Χρήστο Ηλιάδη είχαμε προ ετών τακτική τηλεφωνική επικοινωνία κι' έκτοτε τον... έχασα! Ωσπου ήλθε ο γιος του Πάνος να μου θυμίσει τον πατέρα του, στέλνοντάς μου το εν λόγω βιβλίο του. Το δέχθηκα με πολλή χαρά και με πολλή... βουλιμία ρίχθηκα στην μελέτη του! Εκτοτε στολίζει στην βιβλιοθήκη μου.

Θεωρώ δε ότι εμείς οι γόνοι των Ξεριζωμένων, που δεν γνωρίσαμε τι πα να πει εξορία, Αμελέ Ταμπουρού, Τσέτες, βασανιστήρια, σφαγές κ.τ.λ., έχομε χρέος να διαβάζουμε τέτοια βιβλία, τα οποία περιλαμβάνουν αδιάσειστα στοιχεία του τι εστί Γενοκτονία! Αν όχι τίποτε άλλο, αλλά για να διδασκώμεθα το πόση τραγική ήταν η Μοίρα των προγόνων μας εκεί στον Πόντο, στην Μικρά Ασία, στην Καππαδοκία, όπου παρά τα όσα υπέστησαν εκείνοι οι Μαρτυρικοί πρόγονοί μας, εν τούτοις δεν διέγραψαν κανένα από τα ιδανικά της φυλής μας: έμειναν Χριστιανοί, Έλληνες, πατριώτες!...

Μια μόνιμη όμως πικρία, συντροφεύει την σκέψη μας: Γιατί οι ισχυροί της Γης, προς χάρη των οποίων πολλάκις θυσιαστήκαμε δεν στέργουν να αναγνωρισθεί διεθνώς η Γενοκτονία των Ελλήνων των Χαμένων Πατρίδων που πραγματοποιήσαν εις βάρος τους οι Τούρκοι;

Κι' ακόμη γιατί αυτοί οι Ισχυροί της Γης επέτρεψαν να υποστεί τόσα δεινά η Χριστιανική Κοινότης τότε στην Τουρκία;

Νομίζω όμως, ότι ματαιοπονούμε ζητώντας δικαιοσύνη και ευαισθησία από κάποιους, που μόνη τους μέριμνα είναι η κατοχύρωση των συμφερόντων τους και η επιβολή της ισχύος των.

Εν πάση περιπτώσει, διαβάστε το βιβλίο του κ. Χρήστου Ηλιάδη, είναι αξιόλογο και αληθινό! Φωτίζει κι' αυτό το φοβερό εκείνο έγκλημα κατά του Ελληνισμού της Ανατολής, που έμεινε στην Νεότερη Ιστορία μας ως Γενοκτονία.

Από πλευράς μας εξαιρετή η πράξη του κ. Πάνου Ηλιάδη να μορφοποιήσει σε βιβλίο τις φοβερές αναμνήσεις του πατρός του!

Αξιος ο μισθός του!

Συνεργασίες - Επιστολές

ΔΕΚΑ ΠΕΝΤΕ
ΧΡΟΝΙΑ ΞΕΝΙΤΕΑΣ

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΝΤΙΩΝ
ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ



Χορός των Ποντίων Βιέννης
Φεβρουάριος 2003
Το Συμβούλιο του ΞΕΝΙΤΕΑΣ τραγουδώντας
και χορεύοντας την Λεμόνα

Φωτ. Νικολάου Γ.

Σε κεντρική αίθουσα της αυστριακής πρωτεύουσας ο Σύλλογος Ποντίων και φίλων Ποντίων Βιέννης - Ο ΞΕΝΙΤΕΑΣ γιόρτασε τα 15 χρόνια της ίδρυσής του.

Ο πρόεδρος κ. Ερμιδής Γ. συγκινημένος, στην ομιλία του, μεταξύ άλλων τόνισε τα εξής: "Όλοι μας είμαστε ιδεαλιστές, όλοι μας αγωνιζόμαστε και υπηρετούμε μίαν ιδέα, την λεγόμενη ελληνοποντιακή ΙΔΕΑ.

Αν ζεις στον ελλαδικό χώρο, πολλά πράγματα είναι αυτονόητα, αλλά αν ζει κάποιος σε μια ανθρωποθάλασσα που λέγεται Βιέννη, όπου η ζωή έγινε ένας πολυμέτωπος αγώνας και κινδυνεύει να χαθεί μέσα στην πολυκοσμία και ανωνυμία, εδώ αλλάζουν τα πράγματα.

Εμείς, εννοώ το Συμβούλιο του "ΞΕΝΙΤΕΑΣ" έχουμε τη δύναμη, το κουράγιο και την καλή διάθεση να συνεχίσουμε το έργο μας. Δεν έχουμε όμως πάντα την οικονομική δύναμη, την δύναμη του χρήματος που στην σημερινή εποχή κινεί τα πάντα.

Ετσι από της θέσεως αυτής, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλους εκείνους επώνυμους και ανώνυμους που πάντοτε δίνουν το μεγάλο "παρών" στο προσκλητήριο του "ΞΕΝΙΤΕΑΣ" με πλούσια δώρα για την λαχειοφόρο μας αγορά.

Το καλλιπτικό πρόγραμμα άνοιξε το Συμβούλιο το ίδιο, χορεύοντας και τραγουδώντας την "λεμόνα" με λυράρη τον Νίκο Φωστηρόπουλο από την Γερμανία.

Ακολουθούν ποντιακοί χοροί από τους Αυστριακούς μας φίλους η "ΠΑΡΕΑ".

Ο "ΞΕΝΙΤΕΑΣ" όμως δεν ξεχνά τους Αυστριακούς και όχι μόνον φίλους, παρουσιάζει προς τιμήν τους τους καλλιτέχνες BALLETT της κρατικής όπερας Βιέννης, κατόπιν ακολουθεί ινδικός χορός με την Σοφία Παπούλη.

Η μεγαλύτερη έκπληξη για τον κόσμο ήταν η παρουσίαση της αντιγραμμάτιας μας κ. Μαγ. Αμπερίδου Β. με τα ελληνικά τοιφτετέλια.

Τα χροκοροτήματα ένα πραγματικό ξεφάντωμα του κόσμου, δεν περιγράφονται με πένα και χαρτί.

Την εκδήλωση που συνεχίστηκε μέχρι τις πρωινές ώρες τίμησαν με την παρουσία τους αντιπρόσωποι της Εκκλησίας, οι πρέσβεις της Ελλάδας και Κύπρου, αντιπρόσωποι των Ελληνικών Φορέων στην Αυστραλία και πλήθος κόσμου.

Νιώθω την ανάγκη να τονίσω και να ευχαριστήσω ιδιαίτερα για τους μεγάλους κόπους που κάνουν τα εξής πρόσωπα - οικογένειες του Συλλόγου μας, όπως Παπαδόπουλου, Κοσμιδη, Αμπερίδη και Ερμιδη.

Βιέννη, Φεβρουάριος 2003
Ευχαριστώ για την φιλοξενία
ΕΡΜΙΔΗΣ Γ.
Πρόεδρος Ποντίων Βιέννης
Είαν και ευλογίαν και ο Θεός μετ' εμάς

ΣΗΜ. "Αργοναύτης": Συγχαίρουμε τους αγαπητούς συμπατριώτες μας από τη Βιέννη, δεν ξεχνάμε τις ρίζες μας. Είναι ένα ελαδοφόρο μήνυμο.

Ο Σύλλογος Ποντίων Βερολίνου "Οι Υψηλάντιδες" πραγματοποίησε στις 22.02.2003 χοροσπερίδα που ήταν και η πρώτη εκδήλωση αυτής της χρονιάς από το νεοεκλεγείς Δ.Σ. του συλλόγου. Στην εκδήλωση αυτή έλαβε μέρος πλήθος κόσμου της Ελληνικής παροικίας του Βερολίνου. Την γιορτή μας τίμησαν η κυρία Barbara Jöhn υπεύθυνη για τα θέματα των Ξένων στο Βερολίνο, αντιπρόσωπος της Αρμενικής εκκλησίας καθώς και αντιπρόσωποι της Αρμενικής και Αραμαϊκής Κοινότητας του Βερολίνου και πρόεδροι των Βερολινέζικων Ελληνικών Συλλόγων.

Το πρόγραμμα της βραδιάς παρουσίασε ο αντιπρόεδρος του συλλόγου μας. Ο πρόεδρος του συλλόγου μας μίλησε για το καυτό σημερινό ζήτημα του υπέρ και κατά του πολέμου στο Ιράκ. Και τόνισε ότι εμείς οι Έλληνες θέλουμε να ζήσουμε ειρηνικά με όλους τους λαούς της υφής μας και καταδικάζουμε τον πόλεμο.

Ο καλλιτέχνης Γιώργος Νικολαΐδης που ήλθε από την Ελλάδα κατενόησε με το τραγούδι του τους επισκέπτες. Ο Παύλος Τσαβδαρίδης στην λύρα και ο Χρήστος Σαββίδης στο νταούλι νέοι του συλλόγου μας συνοδεύσαν επάξια τον τραγουδιστή μας. Επιπλέον το πρόγραμμα μας πλούτισαν ο νεαρός Νίκος Χενίδης με την λύρα, λαϊκή μουσική με νεαρούς καλλιτέχνες από το Βερολίνο, καθώς και τα μικρά και μεγάλα χορευτικά του συλλόγου μας υπό την διεύθυνση της χοροδιδασκάλου κυρίας Μαρίας Μελιδου-Βασιλειάδου. Ο κόσμος ενθουσιάστηκε και καταχειροκρότησε βλέποντας τα νιάτα μας να χορεύουν τους παραδοσιακούς ποντιακούς χορούς που το αποκορύφωμα των χορευτικών μας ήταν ο χορός του Πυρρίχιου.

Ευχαριστούμε όλους αυτούς που μαζί με το Δ.Σ. βοήθησαν για την πραγματοποίηση της χοροσπερίδας. Ιδιαίτερως ευχαριστούμε όλους αυτούς που προσέφεραν χρηματικά ποσά και άλλα δώρα για την λαχειοφόρο αγορά του συλλόγου μας.

Ένας από τους στόχους του συλλόγου μας είναι να μεταφέρει στην νεολαία την ποντιακή παράδοση να την ενώσει και να κρατήσει ζωντανό μέσω αυτής το ποντιακό στοιχείο στην Ξενιτιά.

Ο Σύλλογος Ποντίων Βερολίνου "Οι Υψηλάντιδες" ιδρύθηκε το 1982 και έχει σήμερα πάνω από 200 μέλη. Έχει ένα χορευτικό με 74 παιδιά μικρά και μεγάλα με ποντιακές ενδυμασίες καθώς και χορωδία. Τέσσερα παιδιά του συλλόγου παίζουν πάρα πολύ καλά την ποντιακή λύρα, δύο το νταούλι και ένα το γαβάλ και το αγγείο. Επίσης διαθέτει και μία μικρή βιβλιοθήκη.

Ο σύλλογος είναι γνωστός στο Βερολίνο και στην Γερμανία για την εργατικότητα του, για τις διαιρέσεις του, τις γιορτές του, την αρωγή του προς άλλους φορείς π.χ. εκεί που υπάρχει Ελληνισμός χωρίς πόρους (χρηματοδοτεί με το ποσό τον 1000 Εύρο ελληνικό σχολείο του Κιέβου της Ουκρανίας). Κάθε χρόνο διοργανώνει στις 19. Μαΐου την ημέρα της Γενοκτονίας του Πόντου. Μέλη του συλλόγου ίδρυσαν το 2001 την επιτροπή της Γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας (Πόντος, Ιωνία, Καππαδοκία) και Ανατολικής Θράκης και διοργάνωσαν στις 26. - 28. Απριλίου το 2002 στο Βερολίνο μαζί με άλλους φορείς των Αρμενίων, Αραμαίων και Ασσυρίων επιστημονικό συνέδριο "Με μία Φωνή εναντίον της Γενοκτονίας" με ομιλητές από όλες της γενοκτονημένες εθνότητες.

Η σύνθεση του νέου Διοικητικού Συμβουλίου (Δ. Σ.) του Συλλόγου Ποντίων Βερολίνου "Οι Υψηλάντιδες" με τις εκλογές στις 12.01.2003 έχει ως εξής:

Λάμπρος Σαββίδης	Πρόεδρος
Παναγιώτης Ηλιάδης	Αντιπρόεδρος (Υπεύθυνος τύπου)
(Πάνος)	
Χρήστος Σαββίδης	Γραμματέας
Κυριάκος Καγκελίδης	Ταμίας
Μιχάλης Βαμβακίδης	Μέλος
Άννα Παπαδοπούλου	Μέλος (Υπεύθυνη νεολαίας και χορευτικού)
Σοφία Σαββίδου	Μέλος

Πάνος Ηλιάδης
Βερολίνο 22.03.2003

Σημ. "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ": Συγχαίρουμε τους συμπατριώτες μας από το Βερολίνο, που με το δραστήριο σύλλογό τους κρατούν ζωντανές τις παραδόσεις μας.

Nick Amanatidis
2000 Barbe H7T-IM3
CHOMEDEY, LAVAL
QUEBEC

Αγαπητοί φίλοι, χρόνια πολλά σε όλους σαν στην πατρίδα. Κατά λάθος έπεσε στο χέρι μου η εφημερίδα σας "Αργοναύτης". Θάθελα εάν είναι δυνατόν να γίνει συνδρομητής σας.

Γράψτε μου πόση είναι η ετήσια συνδρομή! Θα χαρώ πολύ εάν μπορώ να την έχω.

Κατάγομαι από τον Άραχο Βερούας. Λείπω κοντά 45 χρόνια. Είμαι πολύ γνωστός του κ. Καραπαναγιωτίδη.

Σας ευχαριστώ και περιμένω νέα σας

Με πατριωτικούς χαίρεσμούς και ευχές για το νέο χρόνο

Νίκος Αμανατίδης

ΣΗΜ. "Αργοναύτης": Χαϊρόμαστε αγαπητέ συμπατριώτη για την επικοινωνία μας αυτή. Ευχαριστούμε για τις ευχές και σας ευχόμαστε και εμείς με τη σειρά μας υγεία και κάθε ποθητό. Η ετήσια συνδρομή του "Αργοναύτη" είναι 6 ευρώ.

Εύξεινος Λέσχη Βέροιας

ΒΑΡΥΣΗΜΑΝΤΟ ΚΑΙ ΕΛΠΙΔΟΦΟΡΟ ΤΟ "ΜΟΛΩΝ ΛΑΒΕ" ΤΟΥ ΙΡΑΚΙΝΟΥ ΛΑΟΥ

Όταν μία πολεμοχαρής υπερδύναμη καταπατεί προκλητικά τους κανόνες του διεθνούς δικαίου και θυσιάζει αξίες αιώνων στο βωμό των σκοτεινών της επιδιώξεων, όταν αποδεκατίζει λαούς και σημαδεύει τη μοίρα των επόμενων γενεών με τα κατάλοιπα των βομβαρδισμών, όταν ισοπεδώνει ιστορικές πόλεις η καταστρέφει πανάρχαια μνημεία πολιτισμού μεγίστης αξίας και απειλεί τους πάντες, όταν κάποιες μεγάλες δυνάμεις, υπό την αιγίδα του αιμοσταγούς πλανητάρχη, διαπράττουν στυγερά εγκλήματα και τώρα, σαν εξοστρακισμένοι μνηστήρες του Ιρακινού πετρελαίου, παριστάνουν τα λευκά, τα άδοξα περιστέρια της ειρήνης, όταν άλλες μικρότερες χώρες πειθαναγκάζονται και συμμετέχουν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο στις τωρινές αυτές γενοκτονίες, θέλοντας να διασωθούν η να εξαγοράσουν την εύνοια του ισχυρού αφέντη, όταν... όταν... όταν... όταν συμβαίνουν όλα αυτά, τότε το "μαλών λαβε" του Ιρακινού λαού, όποια και αν είναι τα κίνητρα, αποτελεί ηχηρό και ελπιδοφόρο μήνυμα χρέους.

Ήδη οι υγιέστερες κοινωνικές δυνάμεις ανά τον κόσμο και αυτής της Αμερικής, της Αγγλίας ξεσηκώθηκαν και με λογής-λογής δυναμικές εκδηλώσεις καταδικάζουν τις σύγχρονες αυτές θηριωδίες. Ο κόσμος σιγά-σιγά αφυπνίζεται. Σπήνει ψηλότερα το σύμβολο της ειρήνης και σιγματίζει τους πολεμοκάπηλους της εποχής μας. Ουδέν κακόν αμιγές καλού, αλλά τα γεράκια των ΗΠΑ δεν κατανοούν, όσο θα έπρεπε, τη γλώσσα της λογικής.

Έτσι ο Ιρακινός λαός υπερασπίζεται την πατρίδα του εφαρμόζοντας, κατ' ανάγκη, το "πάσσαλος πασσάλω κρούεται". Ανηφορίζει έναν Γολγοθά με πολλά ακάνθινα στεφάνια ακόμα και σε κεφαλάκια μικρών παιδιών. Αγωνίζεται, θυσιάζεται, υφίσταται μύρια δεινά, χωρίς ψωμί, δίχως νερό και στέκεται όρθιος στις επάλξεις του πατριωτικού καθήκοντος.

Αγωνίζεται, θυσιάζεται για όλους εμάς, τα υποψήφια θύματα, για τα παιδιά μας και τα παιδιά των παιδιών μας. Αγωνίζεται να δώσει το μάθημα που αξίζει στους θερμοκέφαλους της Αμερικάνικης ηγεσίας.

Ευχόμαστε αυτό το μάθημα και το εγερτήριο ειρηνιστικό σάλπισμα εκατομμυρίων ανθρώπων ν' ανοίξουν διάπλατα τη λεωφόρο της αγάπης, τη λεωφόρο της δημιουργικής συνεργασίας όλων των λαών της Γης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Γιάννης Μιχαηλίδης

Ο Γ. Γραμματέας

Μιχάλης Γερασιμίδης

ΤΑ ΠΟΝΤΙΑΚΑ ΜΟΥ

Σ' όλη μου τη ζωή ποτέ δεν μίλησα τα ποντιακά. Ούτε μικρός, τότε που ζούσαμε στην Καβάλα, ούτε αργότερα νέος στον Καταχά με τους συγχωριανούς μου, που ήταν στο σύνολό τους πόντιοι, ούτε και πιο μετά στη Σαλονίκη που σπούδασα και στη Βέροια ακόμη που εργαζόμουν και μένω, μίλησα ποτέ τη γλώσσα των γονιών και των παππούδων μου αν και την καταλάβαινα πολύ καλά.

Τι γινόταν όμως με την ομιλία της; Τόση συναναστροφή με πατριώτες πόντιους και ποντιακή λαλιά δεν βγήκε ποτέ από το στόμα μου.

Περάσανε τα χρόνια και τώρα δίχως να το καταλάβω, σε ώριμη πια ηλικία, έγινε η μεγάλη αλλαγή και μόνο που θα βρεθώ με κάποιο πόντιο, συνομιλώ μαζί του με μεγάλη διάθεση και σχετική ευκολία στα ποντιακά.

Θα προσπαθήσω τώρα να εξηγήσω πώς έγινε αυτό.

Η ζωή στο χωριό μου, με την γιαγιά μου όλη μέρα στο σπίτι και στα χωράφια, με τους νεαρούς φίλους μου στα παιχνίδια και τις άλλες εκδηλώσεις του χωριού και ακόμα η πολύχρονη επαφή με τους γείτονες και τους άλλους χωριανούς, γέμιζε φαίνεται σάκουσ ολάκερους με ακούσματα της ποντιακής μας γλώσσας και τα αποθήκευε σε χώρους απόμακρους του μυαλού μου. Και ξαφνικά μια μέρα, με καθυστέρηση τώσων χρόνων, μια βούληση άγνωστη και απρόσμενη, άνοιξε τις κρυμμένες αυτές αποθήκες του μυαλού μου και ξεχύθηκε σαν χείμαρρος θαρρείς η γλώσσα μας η ποντιακή, ολοκάθαρη και αγνή σαν πριν από πολλά χρόνια.

Τώρα πια, νιώθω μεγάλη χαρά και ικανοποίηση, ντο επορώ και καλατσεύω ατά τα ατόσον και πολλά έμορφα ποντιακά έμουν.

Λεξιλόγιο

Ντο επορώ = που μπορώ

Καλατσεύω = μιλώ

Γ. Α. Μουρατίδης
Βέροια Μάρτης 2003

Το "φαινόμενο" Ανδρέα Ταταρίδη

Ενας Πόντιος από τη Ζάκυνθο που δίνει συνεχείς μάχες για τους διανοούμενους Ποντίους!

Με ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση διαβάσαμε στην εφημερίδα "Ποντιακά Νέα" της Θεσσαλονίκης ένα άρθρο - αφιέρωμα του Πόντιου διανοούμενου κ. Γιώργου Λαμψίδη για τον εκλεκτό συνεργάτη της εφημερίδας μας και καλό φίλο κ. Ανδρέα Ταταρίδη.

Επειδή συμφωνούμε μ' όλα που γράφει ο κ. Λαμψίδης για τον κ. Ανδρέα Ταταρίδη, το αναδημοσιεύουμε για χάρη των αναγνωστών μας που εκτιμούν την προσφορά του κ. Ταταρίδη.

Μέσα στην πολιτεία των ανθρώπων που ασχολούνται με τα ποντιακά πράγματα συναντά κανείς και τον συμπατριώτη μας κ. Ανδρέα Ελ. Ταταρίδη, ο οποίος έγινε γνωστός στον κόσμο μας, μέσα από τις κριτικές του εργασίες.

Θέλω εξάλλου να πω, ότι τον κ. Ανδρέα Ταταρίδη ασφαλώς θα τον "ξέρουν" σχεδόν όλοι οι Πόντιοι, όχι από κοντινή γνωριμία, όχι "φωτογραφικά" έστω αλλά από τα γραφτά του, τα τόσα πολλά και τα τόσο ενδιαφέροντα, που δημοσιεύονται όχι μόνο στα ποντιακά έντυπα, αλλά και σε τοπικές εφημερίδες των επαρχιών, κυρίως της Μακεδονίας.

Δεν τον γνώρισαν και εγώ - δυστυχώς - από κοντά. Αλληλογραφούμε εδώ και πολλά χρόνια, ανταλλάσσουμε απόψεις, παρακολουθεί την ταπεινή μου προσφορά, όμως δεν δόθηκε ευκαιρία να συναντηθούμε. Δεν έχω ούτε φωτογραφία του, δεν κατάφερα να βρω την ευκαιρία να πεταχτώ έως τη Ζάκυνθο, όπου διαμένει και εργάζεται - δημόσιος υπάλληλος - δεν βρήκε καιρό να έλθει να με συναντήσει, όταν - σπάνια αυτό - έρχεται στην Αθήνα βιαστικός και πολυάσχολος, τρέχοντας για τα παιδιά του - ένας γιος και μια θυγατέρα - για τις σπουδές τους κλπ.

Όμως, όλα αυτά δεν έχουν σημασία. Τι και αν δεν τον γνωρίσαμε μέχρι σήμερα "από κοντά". Ο Ταταρίδης είναι μέσα στην ψυχή μας και τον "γνωρίζουμε" καλά, πολύ καλά. Ο Ταταρίδης αποτελεί φαινόμενο. Είναι ο ασίγητος νοσταλγός του Πόντου - στον οποίο δεν γεννήθηκε - είναι ο ακοίμητος φύλακας των ποντιακών παραδόσεων και της ποντιακής παληκαριάς, είναι ο ασυμβίβαστος μαχητής για το δίκαιο του ποντιακού πνευματικού κόσμου και των απλών Ποντίων τους οποίους προσπαθούν να γελοιοποιήσουν και να τους ταπεινώσουν.

Από τη Ζάκυνθο, από την άκρη αυτή της Ελλάδας, ο Ταταρίδης αφουγκράζεται, με ανήσυχο νου, τι λέγεται και τι γράφεται που αφορά τον Πόντο και τους Ποντίους. Οσα δεν συλλαμβάνουμε εμείς, που ζούμε στις μεγάλες πόλεις, τα σημαδεύει η ματιά του Ταταρίδη. Και αμέσως - οργανισμένος ή ευχαριστημένος - κάθεται να γράψει, να στηλιτεύσει, να επαινέσει να διαμαρτυρηθεί προς κάθε κατεύθυνση. Τα γραφτά του δεν έχουν τελειωμό. Το όνομά του θα το βρείτε σε κάθε ποντιακό έντυπο - χωρίς να κάνει εξαίρεση - και στις τοπικές εφημερίδες.

Ποιος είναι αυτός ο ανήσυχος, ο άοκνος αυτός άνθρωπος; Το βιογραφικό του μας το δίνει απλά και ταπεινά σε γράμμα του σε μένα: "Γεννήθηκα και μεγάλωσα στην Αθήνα. Το πώς βρίσκομαι στη Ζάκυνθο, άλλη υπόθεση, επαγγελματικοί λόγοι, λόγοι επιβίωσης. Επειδή όμως οι γονείς μου ήταν Πόντιοι, όχι μόνο νιώθω περισσή υπερηφάνεια για την καταγωγή μου, αλλά αγαπώ και "αγκαλιάζω" με πολλή στοργή και συγκίνηση, ότι το ποντιακό. Αδυναμία ή σωβινισμός; Όπως το πάρει κανείς. Παράλληλα όμως αγανακτώ και γίνομαι "θηρίο" όταν διαπιστώνω ότι ομόδοξοί μας, ομοεθνοί μας, συνάνθρωποι μας, ντόπιοι πανέλληνες, μας κακομεταχειρίζονται, κατηγορώντας μας με άδικες και κακόβουλες εκφράσεις και ανακρίβειες. Και ας αφήσω με κείνα τα γλυκανάλατα και κακόγουστα "Ποντιακά ανέκδοτα, που επιτέλους δεν είναι και κατηγορίες".

Είναι περίεργο το πώς ο Ταταρίδης, απομονωμένος σ' αυτή την άκρια της Ελλάδας, παρακολουθεί όχι μόνο τα ποντιακά έντυπα, αλλά και τις αθηναϊκές εφημερίδες και τα αθηναϊκά περιοδικά. Από τον Ταταρίδη έμαθα για την επιστολή... κυρίας "Λίνας απ' την Κοζάνη", που δημοσιεύθηκε στο "Διπλό τηλέγραφο" της 20ης Μαρτίου 1985 και υποστήριζε ότι τα "ποντιακά τραγούδια είναι... τούρκικα και δεν πρέπει να μεταδίδονται από τη ραδιοφωνία και την τηλεόραση...".

Οργανισμένος ο Ταταρίδης γι' αυτή την κακοήθεια και την παχυλή άγνοια της "κυρίας", μου έστειλε αμέσως φωτοαντίγραφο της επιστολής και με προέτρεπε να διαμαρτυρηθώ, στη διεύθυνση του εντύπου, μια και γνωρίζω πρόσωπα και πράγματα. Πραγματικά, έγραψα μια σύντομη, αλλά δριμυία επιστολή, την οποία πήγα στη διεύθυνση του εντύπου και διαμαρτυρήθηκα έντονα. Η επιστολή, με τονισμένο πλαίσιο και μεγάλα γράμματα μπήκε πρώτη από τις άλλες επιστολές. Ακολούθησαν αμέσως σωρεία διαμαρτυρίες συλλόγων και ενώσεων, αλλά και ατόμων, που καυτηρίαζαν την απρέπεια αυτή. Και την όλη αυτή αγανάκτηση - τη δίκαιη - των Ποντίων την "άναψε" και την τροφοδότησε ο Ταταρίδης. Έγραψε στην "Εύξεινο Λέσχη" στην "Παμποντιακή" της Αθήνας, στους "Αργοναύτες Κομνηνούς" στην Καλλιθέα στην "Παναγία Σουμελά" κλπ. "Διεγέρτης" ο Ταταρίδης ένας άνθρωπος και ένας Πόντιος.

Πώς να ευχαριστήσουμε αυτόν τον "άγριο" φύλακα κάθε ποντιακού; Αυτό τον ανεπανάληπτο συμπατριώτη μας, που "μύγα δεν κάθεται στο σπαθί του"; Κάποια οργάνωση, ή και όλες μαζί ας του κάνουμε μια ευχαριστήριο τελετή, όπου να τον βραβεύσουμε, στην Αθήνα ή τη Θεσσαλονίκη, για την άγρυπνη δραστηριότητά του, για τη μαχητικότητά του και την αγάπη του για την αξέχαστη πατρίδα, που δεν την γνώρισε και όμως την αγάπησε ίσως περισσότερο, από μας που γεννηθήκαμε στα άγια χώματά της.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΑΜΨΙΔΗΣ

Αναδημοσίευση: "ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ" Κατερίνης, 2-8-1986

ΣΗΜ. "Αργοναύτης": Και η προσφορά του αγαπητού συνεργάτη μας συνεχίζεται!

ΤΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΤΩΝ ΛΑΩΝ ΔΕ ΛΗΣΜΟΝΟΥΝΤΑΙ ΟΥΤΕ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ

Γράφει ο Παπαδόπουλος Ι. Παναγιώτης, Φιλολόγος - Καθηγητής



Κάθε χρόνο ο μήνας Μάιος μας επιφυλάσσει ανάμεικτα συναισθήματα. Από τη μια αισθανόμαστε τη χαρά της Ανάστασης του Κυρίου και νιώθουμε βαθιά μέσα μας το μήνυμα της ελπίδας και για τη δική μας ανάσταση.

Ο απόηχος της νίκης του θανάτου μέσα από τα τροπάρια και τους ύμνους της εκκλησίας καλλιεργούν το φρόνημα της αγάπης και της θυσίας στο συνάνθρωπό μας ώστε να επιτύχει και τη δική του νίκη στη ζωή και στο θάνατο.

Ο Μάιος, όμως, μας επιφυλάσσει και δυσάρεστες αναμνήσεις από το μακρινό παρελθόν αφού έχει το θλιβερό προνόμιο να φιλοξενεί την ημερομηνία της άλωσης της βασιλεύουσας. Η 29η Μαΐου 1453 θα συγκινεί πάντα όλους τους Έλληνες και θα διατηρεί άσβεστη τη φλόγα της Μεγάλης ιδέας. Όσα χρόνια κι αν περάσουν δεν θα σβήσουν από τη μνήμη κανενός την εθνική συμφορά που συσσωρεύσε στο ελληνικό έθνος η πτώση της πόλης των Ρωμηών.



Η 19η Μαΐου 1919, είναι ημέρα μνήμης και διεκδίκησης. Σε όλους τους ποντίους και ευρύτερα σε όλους τους Έλληνες, ανακαλεί στη μνήμη μας δυσάρεστες αναμνήσεις.

Γι' αυτό ο μήνας Μάιος είναι συνδεδεμένος με τη γενοκτονία του ποντιακού Ελληνισμού. Την ημέρα αυτή ο ηγέτης των Τούρκων με τη μετάβασή του στη Σαμφούντα εγκαινιάζει την έναρξη της δεύτερης φάσης της Γενοκτονίας των Ποντίων. Ο Κεμάλ Μουσταφά, ο οποίος αναβασίτηκε σε Ατατούρα (πατέρας των Τούρκων) θέλησε να συμπληρώσει το έργο των προκατόχων του Νεοτούρκων. Συνέδεσε το όνομά του με την εξόντωση 353.000 Ελλήνων που βρήκαν φρικτό θάνατο από τους συνεργάτες του.

Ετσι, την ημέρα αυτή μας δίνεται η ευκαιρία να κάνουμε μνημόσυνα στις εκκλησίες στη μνήμη των προγόνων μας. Να ανάψουμε το κεράκι της καρδιάς μας και με δάκρυα στα μάτια να στείλουμε στον πανάγαθο Θεό την πιο γλυκιά και θερμή δέηση για τις ψυχές τους.

Είναι ευκαιρία να βγούμε πάλι στους δρόμους, να φωνάξουμε δυνατά και να διαμαρτυρηθούμε για τη μεγάλη αδικία που έγινε στις αθώες ανθρώπινες υπάρξεις. Θέλουμε και φέτος να στείλουμε τα δικά μας μηνύματα προς τους ισχυρούς της γης, ότι δε θα υποστείουμε ποτέ τη σημαία της απαίτησης της αναγνώρισης της δολοφονίας των προγόνων μας. Πεποιθήσή μας σταθερή είναι ότι στην προσπάθειά μας αυτή θα έχουμε τη συμπαράσταση όλων των Ελλήνων και του πολιτισμένου κόσμου.

Με την επέτειο αυτή, βρίσκουμε το χρόνο να κάνουμε και μια ιστορική αναδρομή στο παρελθόν και να αναζητήσουμε ακόμη μια φορά τα αίτια που προκάλεσαν το μεγάλο κακό. Αυτό θα μας βοηθήσει να διατηρούμε το θέμα της γενοκτονίας στην επικαιρότητα. Με τις εκδηλώσεις μνήμης των ποντιακών Σωματείων της Ελλάδος και του εξωτερικού, θα θυμόμαστε ακόμη μια φορά στους ισχυρούς της γης και στους υπευθύνους των διεθνών οργανισμών ότι με την αναγνώριση της γενοκτονίας του Ελληνισμού της Μ.Α. και του Πόντου οι οργανισμοί αυτοί θα αποκτήσουν κύρος και αξιοπρέπεια. Θα δικαιολογήσουν την ύπαρξή τους και το σπουδαιότερο θα αποθαρρύνουν τους επιδοξούς δολοφόνους των λαών. Θα πρέπει όλα να γνωρίζουν ότι τα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας δεν παραγράφονται όσα χρόνια κι αν περάσουν. Αργά ή γρήγορα οι ένοχοι θα υποχρεωθούν να παρουσιαστούν στο δικαστήριο της ιστορίας του οποίου είναι βαριές οι ποινές.

Θα ακολουθούν τους απογόνους τους, γιατί πάντα θα υπάρχουν οι απόγονοι των νεκρών που θα απαιτήσουν τη δικαίωσή τους μέσα από την τιμωρία των ενόχων.

Θεωρούμε την αναγνώριση της γενοκτονίας από τους υπευθύνους της πολιτικής ηγεσίας ως πράξη γενναία. Θα βοηθήσει στην καλύτερη επικοινωνία των λαών. Το παράδειγμα του Γερμανού Καγκελαρίου, Willy Brandt, μπορεί να θεωρηθεί χρήσιμο όταν το 1972 ως επισκέπτης της Πολωνίας, γονατίστος ζητούσε συγνώμη για λογαριασμό της πατρίδας του για τη γενοκτονία των Εβραίων.

Θα απαλλάξει και τους ίδιους τους ενόχους από το σύνδρομο της ενοχής και θα τους βοηθήσει να κερδίσουν και τη λύτρωση. Θα ανοίξουν οι καρδιές τους και θα μπορέσουν να μιλήσουν με τους απογόνους των θυμάτων τους. Θα απαλλαγούν από τα αίματα και τις βαρβαρότητες που τους βαρύνουν. Να σταματήσουν τις ασχήμιες που διαπράττουν σε βάρος των αδελφών μας Κυπρίων. Ο θρησκευτικός φανατισμός που καλλιεργούν στο λαό τους είναι μέθοδος ξεπερασμένη γι' αυτό τους οδηγεί στο αδιέξοδο. Να σταματήσουν τις συνεχείς παραβάσεις και παραβιάσεις του εναερίου χώρου της Ελληνικής Επικράτειας και να σοβαρευτούν. Τότε θα περιμένουν τη σειρά τους να ακούσουν το όνομά τους από τα Ευρωπαϊκά κράτη, για να τους καλέσουν στην οικογένεια των πολιτισμένων λαών.

Θα μπορέσουμε και μες τότε να δεχτούμε την ευλκρινή συγγνώμη τους. Αυτό, βέβαια, δε σημαίνει ότι έχει κάποιος το δικαίωμα να χορηγήσει συγχωροχάρτια. Ούτε έχουμε το δικαίωμα να ξεχάσουμε τους δικούς μας. Όσο ζούμε θα μνημονεύουμε το ονόματά τους και θα ευχόμαστε γι' αυτούς. Θα αισθανόμαστε, όμως, ευτυχείς που η δική μας ή η επόμενη γενιά, κατόρθωσε να πετύχει τη δικαίωση των νεκρών μας για να αναπαυτούν οι ψυχές τους.

Τότε και η πατρίδα μας θα δείξει τη μακροθυμία της και πρώτη θα ανοίξει τις πόλες που οδηγούν στην Ευρώπη της ευημερίας, της προόδου και του πολιτισμού.

Εικόνας και λόγος



Ο κόσμος μας είναι κλειστός, όλα βριστά και έχουν σκοπό το χαμηλό σκοπό μέρα και νύχτα. Δεν έχουμε ποικιλία δεν έχουμε αγάπη δεν έχουμε πατρίδα, μονάχα λίγες στίβες, φθίσι κι αυτίς, που έχουν και που κι προσκολληται. Ήχος επικρατώντας στίβους, ήχος με τη μοναχιά μας ήχος με την αγότη μας, ήχος με τα σκατά μας. Μετ φαίνετε παρήσαν που κόντος μεταίσιμα να γίνισσιν τα αυτίς τα καλφίον και τη στίβας μας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΗΣ

ΤΟ ΝΕΟΠΟΝΤΙΑΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ



**Γράφει ο
Νίκος Ιωσφίδης
Μαθηματικός -
Φροντιστής**

Πολλές φορές αναγκάστηκε να διαμαρτυρηθεί για το κατόντημα του Ποντιακού τραγουδιού και την καταστροφή αυτής της τεράστιας πολιτισμικής μας κληρονομιάς με την διεξόδυση νέων στοιχείων που αλλοιώνουν την ταυτότητα της και την ποιότητα της.

Το μεγάλο πλήγμα στην μουσική μας παράδοση είναι το νεοποντιακό τραγούδι. Με τον όρο αυτό νοείται το τραγούδι εκείνο που έχει στίχο και μουσική που δεν ταιριάζει με το στυλ και το ύφος του παραδοσιακού μας τραγουδιού. Δυστυχώς για μας τους Πόντιους, και όχι μόνο, το τραγούδι αυτό έχει κατακλύσει τις δισκοθήκες των ραδιοφωνικών σταθμών αλλά και των σπιτιών με αποτέλεσμα να αλλοιώνεται και να καταστρέφεται ένας μεγάλος πολιτισμικός θησαυρός που είναι η παράδοση μας. Η λέξη "νεοποντιακό" απέκτησε πρόσφατα και συνώνυμα όπως "έντεχο Ποντιακό τραγούδι", "σύγχρονο" κ.ά. ώστε να φαντάζει σαν κάτι σπουδαίο. Οι λυράρηδες και οι τραγουδιστές αυτοαποκαλούνται "συνθέτες", "στιχουργοί", "καλλιτέχνες" προσπαθώντας να δείξουν ότι παράγουν σπουδαίο μουσικό έργο.

Πρέπει να καταλάβουμε ότι το Ποντιακό τραγούδι - όπως και κάθε δημοτικό τραγούδι - δεν είναι μόνο τραγούδι. Είναι κυρίως

γλώσσα, είναι ιστορία, είναι ήθη και έθιμα, είναι πολιτισμός, και κανείς δεν έχει το δικαίωμα της παραποίησης του και της καταστροφής του. Είναι τεράστια η ευθύνη όλων εκείνων που προωθούν το νεοποντιακό τραγούδι για οποιουδήποτε λόγους.

Από τους γονείς μου μόνο ο πατέρας μου ήταν Πόντιος. Η μητέρα μου ήταν από την Μικρά Ασία. Έτσι δεν είχα το προνόμιο να μάθω την Ποντιακή διάλεκτο μέσα στο σπίτι μου. Την έμαθα κυρίως μέσα από το Ποντιακό τραγούδι. Εκεί η διαλεκτός μας διατηρήθηκε ακέραια και δεν παραποιήθηκε γιατί δεν το επέτρεπε η ομοιοκαταληξία των στίχων. Από τους Ποντιακούς στίχους λοιπόν έμαθα σχεδόν όλες εκείνες τις λέξεις που στην καθομιλουμένη Ποντιακή αλλοιώθηκαν και προσαρμόστηκαν στην Νεοελληνική (άλλαξαν οι ρίζες και κρατήθηκαν οι καταλήξεις). Στους στίχους μπορεί κανείς να ακούσει λέξεις που σήμερα είναι άγνωστες στους περισσότερους. Πολλά ιστορικά γεγονότα μου είναι γνωστά μόνο από τους στίχους των τραγουδιών. Είναι κρίμα να χάνεται ένας τέτοιος θησαυρός, μια ιστορία αιώνων και τόσες αρχαίες λέξεις που εμείς οι Πόντιοι είχαμε το προνόμιο να διατηρήσουμε.

Από τους Ποντιακούς στίχους μπορούμε να πληροφορηθούμε για πολλά ήθη και έθιμα της ράτσας μας που σήμερα είναι άγνωστα. Μπορούμε να μάθουμε τα πάντα για τον τρόπο ζωής και τις συνήθειες των παππούδων μας. Πως μεγάλωναν, πως έτρωγαν, πως δούλευαν, πως παντρεύονταν, το

κάθε τι. Μέσα από το Ποντιακό τραγούδι διασώθηκαν λέξεις, φράσεις, παροιμίες, συνήθειες κ.ά. που αλλιώς θα είχαν εκλείψει. Είναι έγκλημα κατά του πολιτισμού μας να εισάγονται στίχοι που αλλοιώνουν αυτές τις πληροφορίες.

Δυστυχώς, με την ανοχή - και την υποστήριξη πολλές φορές - διαφόρων προσώπων και φορέων, το νεοποντιακό τραγούδι κατέκλυσε τα μουσικά προγράμματα των ραδιοφωνικών σταθμών και τις τηλεοπτικές εκπομπές με αποτέλεσμα τη σύγχυση και την παραπληροφόρηση των ακροατών - τηλεθεατών. Μέσα από το νεοποντιακό στίχο η γλώσσα μας κακοποιήθηκε βάνουσα. Οι πληροφορίες για τη ζωή των προγόνων μας και η ιστορία μας διαστρεβλώθηκε. Στους διάφορους χορούς και εκδηλώσεις Ποντιακών Σωματείων δεν δίνεται καμία προσοχή στο θέμα, και κάθε λυράρης παίζει ό,τι του κατέβει. Είναι μεγάλη η ευθύνη όλων εκείνων που μιλάνε για παράδοση και το μόνο που κάνουν είναι να την τραυματίζουν με την άγνοια τους και την αδιαφορία τους.

Ανθρωποι χωρίς καμία μουσική παιδεία και υποδομή, με μόνο κριτήριο το κέρδος και τη δημιουργία εντυπώσεων προβαίνουν στη δημιουργία κάθε λογής τραγουδιού αντιγράφοντας πολλές φορές ή μιμούμενοι τραγούδια άσχετα με τα Ποντιακά (Ρωσικά, Τουρκικά, Αραβικά, Βουλγάρικα και Ελληνικά λαϊκά της εποχής του 60). Ονομάζουν νεοποντιακό τραγούδι κάθε τι που παίζεται με λύρα, ή έχει ποντιακό στίχο ή αναφέρεται στον Πόντο. Δεν γνωρίζουν τίποτα από ιστορία, από κουλτούρα και δεν έχουν μουσική συνείδηση. Κάνουν οπδήποτε για να εντυπωσιάσουν (άσχετες εισαγωγές, επιδειξη δεξιοτεχνίας με δύσκολους χειρισμούς της λύρας, αταίριαστα "κλαδιά" και γενικά κάθε είδους λάθη δυσαρμονίας), απόδειξη της μουσικής τους ανεπάρκειας. Η γλυκύτητα και η απλότητα της μουσικής μας θυσιάζονται στο βωμό των εντυπώσεων. Στίχοι με πομπώδεις φράσεις χωρίς κανένα μουσικό περιεχόμενο. Τελευταία ακούγονται και πολλά βαλς. Είδα και να χορεύονται σε κέντρο της πόλης μας. Τι κατάνεια! Γι' αυτό πολλοί είναι εκείνοι που όταν το ραδιόφωνο παίζει Ποντιακά αλλάζουν σταθμό. Το ίδιο κάνω και εγώ πολλές φορές. Το κακό είναι ότι πολλά νέα παιδιά δεν θα θελήσουν ποτέ να μυηθούν στη μουσική μας εξαιτίας αυτού του λόγου και γ' αυτό πρέπει κάτι να γίνει. Αν ρωτηθούν σχετικά οι άνθρωποι αυτοί που καταστρέφουν την παράδοση μας, θα πουν ότι τα παραδοσιακά μας τραγούδια είναι λιγιστά και δεν μπορούν να βγάλουν πρόγραμμα μόνο με τα τραγούδια αυτά. Σε όλους εκείνους που υιοθετούν την άποψη αυτή θα πω ότι η μουσική μας κληρονομιά είναι ανεξάντλητη. Και αυτό είναι φυσικό διότι πριν 80-100 χρόνια δεν υπήρχε η δυνατότητα επικοινωνίας και κάθε τόπος είχε τα δικά του τραγούδια και μουσική. Θα τους παραπέμψω στην ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ, τόμος 3, σελ. 123 που αναφέρεται στους λυράρηδες. Προσέξτε ιδιαίτερα τους υπογραμμισμένους στίχους στο τραγούδι που ακολουθεί.

Εγώ εμ' π' ετραγώδεσα
εφτά νύχτας κι' ημέρας
εφτά ημέρας σο ποδάρ
και ξάι πουθεν κι' εκάστα
εφτά ημέρας σο χορόν
κι' ομμάτια απάν κι' έγκα
Έπαιξα κι' ετραγώδεσα
το στόμα μ' ξάι κι' εστάθεν
έναν τραγώδ' δυο φορές
κανείς κι' έκσεν να λέγω
Σα τραγώδιας, σο χορόν
κανείς κι' παραβγαίν'
με τη κορ' το γλυκοτέρεμαν
έκαψεν την καρδιά μ'

Εφτά νύχτες και ημέρες λοιπόν τραγούδησε ο τραγουδιστής και δεν είπε δύο φορές τον ίδιο στίχο. Αυτή την κληρονομιά μας άφησαν οι παππούδες μας. Αν και ακούεται υπερβολικό, είμαι πεπεισμένος ότι εμπεριέχει μεγάλη δόση αλήθειας.

Τα νεοποντιακά τραγούδια μόνο ζημία αφήνουν και η όδξα τους περνά μετά λίγα χρόνια και ξεχνιούνται εντελώς. Για να επιβιώσουν, καπηλεύονται λέξεις και έννοιες ιερές (μάννα, πατέρας θρησκεία, ελευθερία, ειρήνη και άλλες) ώστε να συγκινήσουν, επειδή αλλιώς δεν μπορούν να ευδοκιμήσουν. Θυμηθείτε τα πρώτα νεοποντιακά τραγούδια που στην εποχή τους έκαναν πάταγο. Τι απέμεινε από αυτά; Αντίθετα, τα γνήσια παραδοσιακά τραγούδια όχι μόνο αντέχουν στον χρόνο, αλλά και στην προσπάθεια υποβάθμισης τους σε σχέση με τα νεοποντιακά.

Το χάλι αυτό στο τραγούδι μας πρέπει να σταματήσει. Οι διάφοροι φορείς και μέσα έχουν υποχρέωση να διαφυλάξουν το τραγούδι μας από κάθε είδους καπηλεία και εκμετάλλευση. Πρώτα οι ραδιοφωνικοί σταθμοί και τα τηλεοπτικά κανάλια που μεταδίδουν και προωθούν κάθε τι με μόνο κριτήριο το κέρδος της διαφήμισης. Είναι αυτοί που διαφημίζουν ανθρώπους και έργα τους χωρίς να πιστεύουν στην αλήθεια της διαφήμισης. Οι εκπομπές τους σχετικά με την παράδοση πρέπει να παρουσιάζονται από άτομα με γνώση και ευαισθησία. Πρέπει να υπάρχουν κριτήρια και προγραμματισμός. Δεν πρέπει να μεταδίδουν το κάθε τραγούδι που ζητά ο οποιοσδήποτε. Οι ακροατές ζητούν αυτό που έχουν μάθει, αυτό που τους έχουν "ταΐσει". Αυτό μπορούν να το κάνουν σε άλλες εκπομπές. Όχι σε εκπομπές με θέμα την παράδοση.

Κατόπιν τα διάφορα Ποντιακά Σωματεία που φέρουν την κύρια ευθύνη της διατήρησης και προώθησης της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Δυστυχώς δεν βλέπω να κινούνται προς αυτή την κατεύθυνση. Θεωρούν ότι το θέμα αυτό είναι δευτερεύουσας σημασίας. Συχνά ακούγεται η φράση: Δεν είμαστε μόνο για τα χορούς και τραγούδια. Και όμως, Το παραδοσιακό Ποντιακό τραγούδι είναι το μόνο που απέμεινε ζωντανό για να μας ενώνει. Όλα τα άλλα που μας συνέδεαν δυστυχώς χάθηκαν με το "σύγχρονο Ευρωπαϊκό τρόπο ζωής" και την ανάμειξη των διαφόρων φυλών. Μέσα από το γνήσιο παραδοσιακό τραγούδι μαθαίνουμε για την ιστορία, τα ήθη, τα έθιμα και τις συνήθειες της φυλής μας, που πρέπει να διατηρήσουμε και να μεταλαμπαδεύσουμε στις επόμενες γενιές. Το πιο σημαντικό όμως είναι η διατήρηση της γλώσσας μας. Είναι μεγάλη η ευθύνη όλων εκείνων που με οποιαδήποτε δικαιολογία παραμελούν τις υποχρεώσεις τους για τη διατήρηση όλων των παραπάνω θησαυρών. Αν χαθεί η γλώσσα, τα ήθη τα έθιμα και ο πολιτισμός μας τότε δεν έχουμε λόγο να υπάρχουμε ως Πόντιοι. Τότε τα Ποντιακά Σωματεία είναι άχρηστα. Τι θα διαφυλάξουν; Ποιον σκοπό θα υπηρετήσουν;

Τέλος μεγάλο μερίδιο ευθύνης έχουμε όλοι εμείς που ανεχόμαστε την κατάσταση αυτή και δεν διαμαρτυρόμαστε.

Ας δώσουμε λοιπόν στην παράδοση μας τη λαμπρότητα που της αξίζει. Ας προσέξουμε τι ζητάμε, τι μας δίνουν και τι πρέπει να κρατήσουμε. Χάσαμε πολλά με την αδιαφορία μας και την άγνοια μας. Δεν πρέπει να χάσουμε περισσότερα.

Επιστολή στον "Αργοναύτη"

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΝΤΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Η Επιτροπή Ποντιακών Μελετών εδώ και 76 χρόνια με το εκδοτικό έργο της προσφέρει στους ερευνητές - και όχι μόνο - την πιο έγκυρη πηγή ενημέρωσης για τα θέματα του Ελληνισμού του Πόντου. Η θεωρητική επιστημονική γνώση από τους λόγιους ιδρυτές και τα κατοπινά μέλη της αποτέλεσε τη στερεή βάση ώστε στα 70 χρόνια της να οικοδομηθεί με αρτιότητα και να βάλει σε λειτουργία το τρισδιάστατο, εποπτικό υλικό ενός Μουσείου, «ενός χώρου σύγχρονης ανάγνωσης και έκφρασης της ιστορικής κληρονομιάς».

Από το 1998 εγκαινιάσε το Ιστορικό - Λαογραφικό ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ «ένα χώρο όπου επιτυγχάνεται η βιωματική και συναισθηματική συμμετοχή των νέων στη μελέτη του παρελθόντος».

Το Μουσείο Ποντιακού Ελληνισμού στεγάζεται στην έδρα του Ιδρύματος, στο τριώροφο ιδιόκτητο κτίριο του που έχει την επωνυμία «ΣΤΕΓΗ ΚΕΙΜΗΛΙΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ», όπως το εμπνεύστηκε ο τέως πρόεδρος του Οδυσσεάς Λαμψιδής με την προοπτική να φιλοξενεί αντικείμενα και δραστηριότητες της πολιτιστικής κληρονομιάς των Ελλήνων του Πόντου.

Χάρη στους 300 περίπου δωρητές του, που είναι όχι μόνο ιδιώτες από όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό αλλά και ο Σύλλογος Ποντίων «Αργοναύται-Κορνηνιοί», το Μουσείο προβάλλει και διαφυλάσσει ιστορικά και απλά προσωπικά κειμήλια που αποκαλύπτουν όλες τις όψεις του πολιτισμού των Ελλήνων του Πόντου, όπως διαμορφώθηκε μέσα στους αιώνες στο μικρασιατικό χώρο ως το 1922, αλλά και όπως διασώζεται και εξελίσσεται σήμερα από τους ποντιογενείς Έλληνες εγκαταστημένους στην Ελλάδα και έξω από αυτή.

Μέχρι σήμερα εκατοντάδες μαθητές, δεκάδες φοιτητές και ενήλικες πολίτες, Πόντιοι και μη Πόντιοι, ειδικοί των μουσείων και απλοί πολίτες, από όλες τις περιοχές της Ελλάδας και από άλλες χώρες, το έχουν επισκεφτεί. Όλοι εκφράζουν ολόψυχα τον ενθουσιασμό τους και τη συγκίνηση που τους προκαλούν τα σπουδαία κειμήλια και το εξαιρετικό αποτέλεσμα που έχει επιτευχθεί με την άρτια εργασία οργάνωσης και κατασκευής του.

Ανταποκρινόμενοι στις σύγχρονες μουσεολογικές προδιαγραφές το Μουσείο Ποντιακού Ελληνισμού είναι μέλος του Ελληνικού Τμήματος του ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΜΟΥΣΕΙΩΝ (ICOM) και συμμετέχει στον εορτασμό της ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΗΜΕΡΑΣ ΤΩΝ ΜΟΥΣΕΙΩΝ που είναι η 18η Μαΐου. Για το 2003 το Διοικητικό Συμβούλιο έχει επιλέξει το θέμα «Μουσεία και φίλοι των Μουσείων» θέλοντας να υπογραμμίσει τη συμβολή των «Φίλων» στην καλύτερη λειτουργία των Μουσείων.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΝΤΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ για τη συμμετοχή της στην παραπάνω εκδήλωση προγραμματίζει έκτακτες ώρες λειτουργίας του Μουσείου της δίνοντας την ευκαιρία στο κοινό να γνωρίσει τον Ποντιακό Ελληνισμό συνδυάζοντας τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων με την Ημέρα Μνήμης τον Ποντιακού Ελληνισμού. Η

συγκυρία των δύο επετείων δίνει στην λειτουργία του Ποντιακού Μουσείου περισσότερες διαστάσεις και μεγαλύτερη σημασία.

Η εμπειρία της επίσκεψης και της ξενάγησης παιδικών ομάδων από Συλλόγους Ποντίων είναι από τις πιο ευχάριστες και συγκλονιστικές. Από τα παιδιά αυτά αποτίεται ο υψηλότερος φόρος τιμής σε αυτούς που χάθηκαν και σε όσους πόνεσαν και κοπίασα, για τη διάσωση και διατήρηση της ελληνοποντιακής ταυτότητας.

Η φιλόξενη διάθεση του Μουσείου Ποντιακού Ελληνισμού διαρκεί και εκφράζεται οργανώνοντας ομαδικές ξεναγήσεις σε έκτακτες, πρόσθετες ώρες λειτουργίας στις παρακάτω ημέρες:

ΤΕΤΑΡΤΗ 14 Μαΐου 2003, ώρες 18.00-20.00 και ΚΥΡΙΑΚΗ 18 Μαΐου 2003, ώρες 11.00-13.00.

Η Επιτροπή Ποντιακών Μελετών περιμένει τους Συλλόγους και το ευρύ κοινό στη διεύθυνση Αγνώστων Μαρτύρων 73 - Νέα Σμύρνη - 17123, Τηλ. 210-9325521, 9354333 και Fax. 210-9354333.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Δ. Τορπαϊδής

Η Γεν. Γραμματέας

Δέσποινα Κωνσταντινίδου